

İTA.8.1.1. KAZANIMINDA BİLMEMİZ GEREKENLER BOŞLUK DOLDURMA

- 1- Avrupa’da yaşanan Coğrafi Keşifler, Rönesans, Reform ve Aydınlanma Çağı gibi gelişmeler güçlü bir Avrupa’nın oluşmasına zemin hazırlamıştır.
- 2- Avrupa yaşanan gelişmeleri takip edemeyen ve iç sorunlarıyla uğraşan Osmanlı Devleti 20. yüzyılın başlarında birçok alanda sıkıntılar yaşamaktaydı.
- 3- Ekonomik ve siyasi sonuçlarıyla Osmanlı Devleti’ni de olumsuz etkileyen evrensel iki olay Fransız İhtilali ve Sanayi İnkılabı’ dır.
- 4- Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlere verilen ticari ayrıcalıklar yani kapitülasyonlar nedeniyle Avrupalı tüccarların açık pazarı haline gelmiştir.
- 5- Ekonomik sıkıntılar yaşayan Osmanlı Devleti aldığı borçları ödeyemeyince borçların tahsil edilmesi amacıyla Düyûn- u Umûmiye kurulmuştur.
- 6- Alacaklı olan Avrupalı devletler diğer adıyla Genel Borçlar İdaresi vasıtasıyla Osmanlı Devleti maliyesine el koymuş böylece Osmanlı Devleti’nin iç işlerine karışmışlardır. Bu durum bağımsızlığa ve egemen devlet anlayışına aykırıdır.
- 7- Osmanlı Devleti çok uluslu bir devlet olduğu için milliyetçilik akımından etkilenmiş ve bunun sonucunda Osmanlı Devleti içinde yüzyıllardır kardeşçe yaşayan azınlıklar isyan etmeye başlamıştır.
- 8- Avrupalı devletlerin sömürgecilik faaliyetleri sonucunda Osmanlı Devleti’nin Mısır, Cezayir, Trablusgarp vb. topraklarının bulunduğu Kuzey Afrika bölgesi Osmanlı Devleti’nin elinden çıkmıştır.
- 9- Milliyetçilik isyanları sonucunda Osmanlı Devleti’nin Sırbistan, Yunanistan, Bulgaristan vb. topraklarını içine alan Balkanlar bölgesindeki büyük toprak parçası Osmanlı Devleti’nin elinden çıkmıştır.
- 10- Osmanlı Devleti’ni bulunduğu durumdan kurtarmak için düşünürler ve devlet adamları tarafından fikir akımları ortaya atılmıştır. Bu akımlar Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık’ tır.
- 11- Milliyetçilik akımının olumsuz etkisinin önüne geçmek için ırk ayrımı yapmadan Osmanlı toplumu içinde yaşayan her milletin eşit olduğunu savunan görüş Osmanlıcılık’ tır. Bu fikir akımı başarısız olmuştur ispatı azınlık isyanlarının devam etmesidir.
- 12- Tüm Müslümanları tek çatıda toplarsak (Halifelik çatısı altında) ve devleti İslamiyet temeli üzerine oturtursak devletin dağılmasını engelleriz diyen fikri akımı İslamcılık’ tır. Bu fikir akımı başarısız olmuştur ispatı I. Dünya Savaşı’nda Müslüman olan Araplarla savaşılmıştır.
- 13- Tüm Türkleri tek çatı, tek bayrak altında toplarsak devletin dağılmasını engelleriz diyen fikir akımı Türkçülük’ tür. Bu fikir akımı Kafkas Cephesi’ de Türklerle birleşme amacındayken bu cephede aldığımız yenilgi ile etkisini yitirmiştir. Ancak Türkçülük fikir akımının Çanakkale Savaşı’nın, Kurtuluş Savaşının kazanılmasında ve yeni Türk devletinin kurulmasında faydalı olduğu söylenebilir.
- 14- Batıyı örnek alırsak dağılmaktan kurtuluruz diyen ve Tanzimat Fermanı döneminden beri etkili olan fikir akımı Batıcılık’ tır.

15- Azınlık isyanlarını durdurmak, azınlıkların devlete bağlılığını artırmak ve devletinin dağılmasını engellemek amacıyla Fransız İhtilali'nin yaydığı kavramlarında etkisiyle **demokratik adımlar** atılmıştır.

16- Padişah Abdülmecid dağılmayı durdurmak ve Avrupalı devletlerin iç işlerimize karışmasını önlemek için **Tanzimat Fermanı'nı** nı yayınlamış ve bu fermana uyacağına yemin etmiştir.

17- Bu fermanla padişah kendi gücü üstünde bir gücü yani **kanun** gücünü kabul ederek otoritesini sınırlandırmıştır.

18- Avrupa Devletlerinin baskısıyla, Tanzimat Fermanı'nın tamamlayıcısı olarak padişah Abdülmecid tarafından isyanları engellemek amacıyla **Islahat Fermanı** ilan edilmiştir.

19- Avrupa Devletleri **Islahat Fermanı**'nın uygulanmadığını bahane ederek iç işlerimize karışmak istemiştir. Bu durum **bağımsızlığımıza** ve **egemen devlet** anlayışımıza saldırıdır.

20- **Meşrutiyet** padişahın yanında bir meclisin olduğu yönetim şeklidir. Bu yönetim şekliyle halk sınırlıda olsa yönetime katılır.

21- Türk tarihinde ilk meclis **I. Meşrutiyet**'in ilanı ile açılmıştır. Demokrasi tarihimizdeki en önemli adımlardan biridir.

22- 1876'da açılan meclis Türk tarihinin ilk anayasası olan **Kanun-ı Esasi**'yi ilan etmiştir.

23- **I. Meşrutiyet**'i ilan ettiren grup Jön Türkler (**Genç Osmanlılar**'dır.)

24- Padişah II. Abdülhamit Osmanlı – Rus savaşının çıkması ve meclisteki azınlıkların olumsuz faaliyetleri nedeniyle **Meclisi** dağıtmıştır. **İttihat ve Terakki Cemiyeti** meclisi tekrar açtırmak için çalışmalar yapmış ve isyanla da olsa meclisi tekrar açtırmayı başarmıştır.

25- Devleti dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılan **fikir akımları** ve **demokratik adımlar** sorunlara çare olmamış Osmanlı Devleti dağılmaktan kurtulamamıştır.

HAZIRLAYAN: Fırat MENGİ

⚡ ⚡ İNTRÖ YAYINLARI 8.SINIF SORU BANKALARI ⚡ ⚡

!!!2024 LGS zorluk seviyesi ile tam uyumlu!!!

- Yeşil testler ilgili kazanımın temel düzeydeki testidir.
- Mavi testler ilgili kazanımın kavrama düzeyindeki testidir.
- Turuncu testler ilgili kazanımın ileri düzeydeki testidir.
- Bu bölümleri belirtildiği gibi hiyerarşik bir düzende ele alarak öğrencilerde kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesini amaçladık.
- Kitaplarımızda ortalama %35 kolay, %50 orta ve %15 zor seviyede soru bulunmaktadır.

Kitabımızın demosunu inceleyebilirsiniz.

